

Секція 2

АНАЛІЗ РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ, ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК, ЛІКУВАЛЬНО- ПРОФІЛАКТИЧНИХ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТЕХНОЛОГІЇ ТА АНАЛІЗУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ КОМПОНЕНТІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

ХОЛІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ РИНКУ МЕДИЧНОГО КАНАБІСУ В УКРАЇНІ

Алекперова Н.В.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м Київ,
Україна**

aliekperova18@gmail.com

Ключові слова: медичний канабіс, холістичний підхід, Україна

Вступ. Ринок медичного канабісу у світі переживає справжню «хвилю популярності». Так, згідно з даними Adroid Market Research, обсяг ринку продукції з канабісу та канабіноїдів у 2026 році очікується на рівні 56,70 млрд доларів з середньорічними темпами зростання на рівні 30% [1]. В різних країнах світу за останні роки було лібералізовано законодавство стосовно регулювання обігу медичного канабісу. Серед цих країн – США, Канада, країни Південної Америки (Аргентина, Колумбія, Мексика, Перу, Чилі, Уругвай), більшість країн Європейського Союзу, Ізраїль, Австралія, Нова Зеландія, Тайланд, Філіппіни, Ямайка та інші [2]. В Україні використання канабісу, смол канабісу, екстрактів і настоянок канабісу для медичних та наукових цілей заборонено згідно з Постановою Кабінету міністрів України від 06.05.2000 р. №770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». Але, незважаючи на заборону, тема легалізації канабісу та канабіноїдів для медичних та наукових цілей в нашій країні є актуальною для багатьох зацікавлених сторін і, насамперед, для пацієнтів.

Метою даної роботи стала розробка холістичного підходу до формування ринку канабісу та канабіноїдів для медичних та наукових цілей в Україні.

Матеріали та методи. Контент-аналіз, системний та логічний аналізи.

Результати та їх обговорення. Холістичний підхід спрямований на комплексну оцінку факторів, які впливають на розвиток ринку медичного канабісу. Враховуючи матеріали, представлені в Конвенціях про міжнародний контроль за наркотиками, звітах Міжнародного комітету по контролю за наркотиками, Глобальної комісії з наркополітики, Всесвітньої організації охорони здоров'я, а також особливостей законодавства тих країн, де медичний канабіс легалізований, розроблені основні складові холістичного підходу до легалізації ринку канабісу для медичних цілей в Україні. До цих складових можна віднести: національне законодавство та регуляторні процедури, інтереси

та цілі ключових стейкхолдерів та ціннісні орієнтири у суспільстві по відношенню до медичного канабісу. Саме ефективна взаємодія цих складових та їх комплексний вплив дозволить забезпечити українських пацієнтів доступними, ефективними та безпечними ліками на основі канабісу та канабіноїдів.

Зміни у законодавстві дозволять не тільки легалізувати продукцію з канабісу для медичних цілей, а також створить умови для забезпечення населення різними видами препаратів на основі цієї рослини (зареєстрованими лікарськими засобами, що містять синтетичні та рослинні канабіноїди; стандартизованими препаратами з канабісу – подрібнені сухі суцвіття, гранули, екстракти, масла, капсули та інше, що можна виготовляти також в умовах аптек; продукція з КБД з мінімальним вмістом ТГК – дієтичні добавки, косметичні засоби, продукти харчування). Для цього необхідно розробити національну політику стосовно наркотичних та психотропних речовин, внести зміни у Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» у відповідності з вимогами Єдиної Конвенції про наркотики 1961 року (створення Агенції з канабісу, визначення квот, потреб у продукції, контроль імпорту та експорту) та змінити рівні контролю канабісу смоли канабісу, екстрактів і настоянок канабісу у Постанові Кабінету міністрів України №770.

Крім змін у законодавстві необхідно ідентифікувати, оцінити цілі та інтереси ключових стейкхолдерів на ринку медичного канабісу. До них варто віднести тих, що мають високу владу та низький інтерес (державні законодавчі та регуляторні органи, правоохоронні органи), високу владу та високий інтерес (громадські організації, активісти – фахівці охорони здоров'я, науковці, журналісти, пацієнти, політики, представники бізнесу та інші зацікавлені сторони), низьку владу та високий інтерес (пацієнти, гравці, виробники продукції з канабідіолу, фармацевтичні виробничі компанії, дистриб'ютори, аптеки, заклади вищої освіти, науково-дослідницькі заклади та інше) та ті, хто має низьку владу та інтерес (громадяни, фахівці охорони здоров'я).

Формування ціннісних орієнтирів у суспільстві також є важливою складовою холістичного підходу до розвитку потенційного ринку медичного канабісу. Для цього необхідно надавати роз'яснювальну інформацію про властивості, переваги, ризики використання саме медичного канабісу, особливо серед фахівців охорони здоров'я, проводити освітні заходи у формі конференцій, конгресів, практичних семінарів, робочих нарад, у тому числі за участю представників державних структур, публікувати науково-практичні рекомендації, монографії, статті та інші матеріали, а також інтегрувати взаємодію ключових стейкхолдерів.

Висновки. Безумовно, розробка та впровадження холістичного підходу залежить від інтеграційної співпраці всіх зацікавлених сторін, їх бажанні та активної дії щодо створення нового ринку в Україні – ринку медичного канабісу. Як результат, це дозволить забезпечити українських пацієнтів доступною, якісною, ефективною та безпечною продукцією з канабасу та канабіноїдів.

Перелік посилань:

1. Medical Cannabis Market. Adroid Market Research: веб-сайт. URL: <https://www.globenewswire.com/news-release/2019/06/12/1867415/0/en/Medical-Cannabis-Market-will-grow-at-CAGR-of-29-3-to-hit-56-70-Bn-by-2026-Global-2019-Analysis-by-Growth-Size-Share-Price-and-Recent-Initiatives-Adroit-Market-Research.html> (дата звернення 15.11.2019)
2. Aguilar S., Gutiérrez V., Lisa Sánchez L. Medicinal cannabis policies and practices around the world. International Drug Policy Consortium Publication. 2018. URL: http://fileserv.idpc.net/library/Medicinal%20cannabis%20briefing_ENG_FINAL.PDF (Last accessed: 17.11.2019).

ДИЗАЙН ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ РОЗРОБКИ КОМБІНОВАНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ СТАНДАРТИЗОВАНИХ РОСЛИННИХ ЕКСТРАКТІВ І ТАУРИНУ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТУ

Барчук О.З., Грошовий Т.А.

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького,
м. Львів, Україна

ДВНЗ “Тернопільський національний медичний університет
ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України”, м. Тернопіль, Україна
olvia2003@gmail.com, grochovuy@ukr.net

Ключові слова: таблетки; фармако-технологічні показники таблеток, екстракти; чорниця звичайна; козлятник лікарський; таурин; цукровий діабет.

Вступ. Актуальним напрямком раціональної фармакотерапії цукрового діабету (ЦД) є використання безпечних та ефективних фітопрепаратів. Згідно даних Державного реєстру лікарських засобів (ЛЗ) [1] серед цукрознижуючих рослинних препаратів лише 8% становлять таблетки, тому одним з пріоритетів розвитку вітчизняної фармації є розширення номенклатури таблетованих фітопрепаратів для профілактики та лікування ЦД 2 типу та його ускладнень. Нами проводився комплекс досліджень у напрямку створення таблетованих ЛЗ на основі стандартизованих екстрактів листя чорниці та трави козлятника в комбінації з таурином. Метою нашого дослідження була фармацевтична розробка оптимального складу та технології ЛЗ у формі таблеток на основі стандартизованих сухих екстрактів в поєднанні з таурином отриманих методом прямого пресування.

Матеріали та методи. Активними фармацевтичними інгредієнтами були сухі стандартизовані екстракти листя чорниці і трави козлятника, субстанція таурин, допомідні речовини (ДР). Дизайн експериментальних досліджень з розробки нового комбінованого рослинного ЛЗ базувався на використанні методів математичного планування експерименту і складався з трьох етапів: дисперсійного аналізу (дослідження якісних факторів), методу випадкового